

ce in svobodo sv. katoliške Cerkve in njenih vernikov. Imenoma pa se zahvaljujemo predvsem mil. g. kapit. vikarju dr. Mateku, ki je vsestransko pomagal prirediteljem shoda. Istotako hvaležno omenjamo včl. g. stolnega dekana dr. Tomažiča, ki je izvršil slovesno posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in litanije po sklepu shoda. Zlasti g. poslanca dr. Hohnjeu za uspešno vodstvo zborovanja. Toplo zahvalo izrekamo tudi č. šolskim sestram in g. kaplanu Rezmanu za okrasitev zborovalnega prostora, zlasti oltarja, ki je povečeval celo slovesnost in pomen katoliške manifestacije. Za blagohotno prepustitev semeniškega vrta za katoliški shod in vsestransko negovanje mladega g. ravnatelju Zidanu: Bog plačaj! — Hvaležno omenjamo tudi pevski zbor iz Sv. Jurja v Slov. gor., ki je pod vodstvom preč. g. stolnega kapelnika Trafenika lepo pel med cerkvenimi pravili. Najtoplejšo zahvalo pa smo dolžni preč. g. ravnatelju dr. Jerovškemu, na katerem je bilo težko breme vseh priprav za krasno uspehi katoliški shod v Mariboru. Pozabiti ne smemo niti požrtvovalna dekleta od Sv. Petra pri Mariboru, ki so pripravile in spletile venice in zelenje za okrasitev zborovalnice in tudi njim velja: Bog plačaj! Končno se toplo zahvaljujemo vsem društvom in organizacijam za sodelovanje, kakor tudi vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli za tako sijajno uspešno manifestacijsko slovesnost ob sprevedu in na katoliškem shodu. — Pripravljalni odbor.

Splošna stavka slovenskih rudarjev. V nedeljo je izbruhla stavka slovenskih rudarjev v vseh rudniških revirjih Trbovelj, Zagorja in Hrastrnika. Šest mesecev so bedni rudarji prosili ter se pogajali s Trboveljsko premogokopno družbo za svoj obstanek ob napornem in nevarnem delu. Družba, kateri predstavljajo bogati in zaliti dunajski in jugoslovanski judje, pa ni imela obzira in čuta za delavsko življenje, niti od vlade določene povprečne najnižje plače ni hotela pripoznati in ko je končno le zvišala šitne meze za 20 kron, je takoj podražila življenjske potrebščine v svojih magacinih, na katere je delavstvo navezalo, za 43 odstotkov in še cene premogu je povišala. Tako je delavstvu z eno roko nekaj dala, z obema pa jemala in ropala ter si še profita nagrabila. Ta vnebovpijoči čin, ta blazno-hudoben zasmeh debelih kapitalistov je spravil delavstvo v obup. Štrajk je splošen in enoten, nima nobenega političnega ozadja in vsa poštena slovenska javnost se z njim strinja ter ga hoče tudi podpirati v zavesti, da je za državo več vredno 40 000 delavcev, žen in nedolžnih otrok, kot pa peščica tujih in domačih izkoriščevalcev, katere samo še policajdemokrati častijo, zlasti ljubljanski »Jutro«, podpira in zagovarja. Mnogo delavcev se je razpršilo po vaseh in kmetijsko ljudstvo v rudniški okolici rudarje podpira ter oskrbuje v kolikor mogoče. Siromak za siromaka, trpin za trpina! — Listi naše stranke se toplo zavzemajo za pravično rudarsko stvar, »Slovenec« je prinesel rudarski poziv na slovensko javnost, organiziralo se je nabiranje prispevkov za rudarje med najširšimi sloji slovenskega ljudstva in tako tudi mi, pozivamo v imenu slovečanstva in pravice naše čitalce, da pošljejo darove v ta namen na naše upravnništvo ali pa naravnost na naslov: Zveza rudarskih delavcev, gostilna Pravič, Trbovlje. — Pokažimo ljubezen do sočloveka in ne dopustimo, da bi judje ubijali na tisoče nedolžnih z najstrašnejšim sredstvom — smrtjo od lakote in da bi ljudska prihodnost v svojih rokah uničevala red, delo in mir v državi!

Kmetijska družba. To, vsaj do novembra še, privatno Pirc—Pucelj—Lahovo podjetje je čisto brez glave. Pucelj povzdiguje za to, ker nas je prodal ameriški kapitalu v dolgoletno sužnost in menda zato, ker ministruje vodam, ki s Puceljevo slavo vedno bolj in bolj padajo, nad zvezde. Pri oddelku za kmetijstvo, v vseh strokovnih službah, okrajnih ekonomatih itd. so zasedli službe ljudje, katerih edina kvalifikacija je: agitatorično delo za samostojno. Svet se pa obrača in pričakujemo, da se bo skoro obrnil. Takrat je pa naša dolžnost, da izčistimo te Avgijeve hleve in postavimo na strokovna mesta strokovne moči. Gospod Pirc naj gre v svojo vilo na Gorenjsko, kjer se bo celo leto lahko klanjal kralju in Pucelji slavi ter vsako leto sprejemal na Mali šmaren na Bledu samostojne zasleplence. Gospoda Sancina pa njegovi rojaki gotovo že težko pričakujejo, da se mu zahvalijo za dobre »kšefte«, ki jih je med vojsko, ko se je boril za Jugoslavijo, na račun svojih rojakov delal. Nismo maščevalni, ali kmečkim izdajicam njihovo plačilo ne odide.

Samostojna kmetijska stranka pošilja v ptujskem okraju na shode Slov. ljudske stranke nekega Brusa, ki je prevzel v Mariboru politično dedščino znanega Konr. Schnuderla. Mož prihaja na naše shode s svojimi s pijajočimi plačanimi priganjaci in goji vročo željo, onemogočiti zborovanja SLS. Značilno, da tega samostojnega preroka povsod zadene ena in ista usoda, da ga celo nje govi lastni pristaši pustijo na cedilu. Tako je bilo pri Sv. Marku, v Spuhlji in pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Samo miroljubnost naših ljudi, ki se kažejo v smiljenega srca napram temu političnemu velikanu, se ima Brus zahvaliti, da ga pri Sv. Marku in v Spuhlji naši fantje niso ohladili v bližnji Dravi in da v St. Lovrencu ni zletel mimo naše lije na juršinske travnike. Da, da, odzvenilo je prejšnji politični plesalki Samostojni. Zapišajo jo njeni plesalki in ljubčki. Lovci in priganjaci, ki jih pošiljata Mermolja in Dobnik na lov, se vračajo brez plena v svoja taborišča.

Držimo se svojih pravic! Od Sv. Križa pri Mariboru nam pišejo: Neki Sivec, najemnik v Gornji Reki, si prizadeva, da bi dobil dovoljenje za gostilniško obrt. Kolikor je bilo mogoče dognati splošno mnenje o potrebi na

gostilne, je značilna izjava nekega kmeta, ki je od tiste grabe. Rekel je namreč: »Ta gostilna je nam tako potrebna, kakor smet v očesu.« Pri občinski seji, ki je razpravljala o tem, je nek občan odgovoril: »Gostilna naj bo, če okrajno gospodarstvo prevzame odgovornost in nadzorovanje.« Ta predlog ni bil sprejet, ker bi si s podobnimi izjavami občina zapravlila svoje pravice, ki jih že itak nima mnogo več. Če bi vse občine prepuščale okrajnemu gospodarstvu pravico odločanja o potrebi gostiln, potem ne bo več okrajno gospodarstvo pošiljalo na občino pozivov za informacije, temveč mimo občinskega odbora dovoljevalo gostilniško obrt in tam, kjer bi bila gostilna popolnoma nepotrebna. Torej držimo se svojih pravic, občinski odborniki, in nastopajmo jasno ter odločno tako, da varujemo ljudske in občinske pravice. Vsako kleeplazanje in zavijanje naj izginje iz naših vrst.

Ribolov v Dravi. V ptujskem okraju je najemnik ribolova, oziroma lastnik graščak Herberstein daval prebivalcem v Dravi dovoljenje, da so smeli loviti nemoteno ribe v Dravi in njenih pritokih. Marsikatera revnejša družina se je preživela z ribolovom, oziroma so ribiči ob petkih in postnih dneh postavili na trg nalovljene ribe. Po posredovanju okrajnega glavarja g. dr. Pirkmajerja pa je ribolovski zakup nedavno prešel v last ribolovskega društva v Mariboru. To društvo, v katerem je sama mestna gospoda, je oddalo ribolov v ptujskem okraju nekemu višjemu oficirju Rožiču. Domačinom je sedaj strogo prepovedano loviti ribe. Novi bogati zakupnik noče dati nobenemu domačinu karte za ribolov in da tiste, kateri vlovi kako ribico, tirati z orožniki na sodišča. To je zopet nov dokaz, kako sedanji okrajni glavar ptujski, demokrat dr. Pirkmajer, po očetovski skrbi za blagor domačega prebivalstva. To je tisti Pirkmajer, ki z uradnim avtomobilom vozi po ptujskem okraju na agitacijo Pucelje, Mermolje in tudi Dobnike.

Slovesna blagoslovitev križa pri Sv. Križu nad Mariborom. Dne 15. avg. je šla lepa procesija vernega ljudstva k Nabaščevemu križu, ki je bil ob tej priliki slovesno blagoslovljen ter izročen javnemu čiščenju, dočim si prizadeva protivstava, da meče križ v šol in iz krm zapeljanega ljudstva, opozarjajo med našim verim in kmečkim narodom na to stremenje, da si postavlja na znamenitejših mestih nove križe in kapelice, kot javen dokaz svoje globoke vernosti in svojega zaupanja v božjo pomoč. Gostoljubni in krščanski Nabaščevi hiši bodi na tem mestu izrečena javna zahvala za lep križ, ki bo posreboval božji blagoslov na vsi okolici kakor tudi za nesebično pogostitev, katere so bili deležni vsi udeleženci procesije, zlasti pa še bližnji sosede in prijatelji. Katoliška misel naj procvita med nami le v znamenju sv. Križa bomo deležni svetega blagoslova in zmage nad telesnimi in dušnimi sovražniki.

Naša zmaga. Iz Loke pri Zidanem mostu se nam poroča: Dne 6. avgusta t. l. se je vršila v naši občini volitev župana. Proti naši Slovenski ljudski stranki so se združili samostojneži, demokrati, socialni demokrati in narodni socialisti, toda vsi so pogoreli, kajti dobili so samo 9 odbornikov, dočim jih je dobila naša Slovenska ljudska stranka 15. Vse laži, vsa obrekovanja in beganje ljudstva jim niso nič pomagale. Za župana je bil izvoljen Franc Koren, načelnik naše krajevnice Kmetijske zveze, istotako so tudi vsi občinski svetovalci naši vrli pristaši. Slava zavednim volilcem!

Smrt uglednega moža. V Ivanjcih pri Radgoni je umrl tamošnji veleposestnik Anton Trstenjak v starosti 59 let. Rajni je že delj časa bolehal. Blagi pokojnik je bil izvanredno delaven ter splošno priljubljen in spoštovan mož. Bil je poštenjak, junak v boju za ljudske pravice ter osebno ljudomil in pravičen narodni bojevnik. Dolgo vrsto let je bil občinski odbornik, član načelnik posojilnice v Gor. Radgoni, 9 let župan, 4 leta načelnik okrajnega zastopa, cerkveni ključar itd. Njegovega pogreba se je udeležila ogromna množica ljudstva od blizu in daleč. Bodi mu zemljica lahka, slava njegovemu spominu, preostalo pa naše občinskiročno pošaljite.

Štrašen požar. (Poročilo od Sv. Jurija na Poselju). Na veliko Gospojnico je strašen požar upepelil kmetu Ivanu Hariču hleve in gospodarsko poslopje ter prešo z vso krmo in vsemi predelki ter mnoge osebe ter 25 glav živine. Le par glav, večinoma opečene, se je rešilo. Ostal je še samo novi hišni hram, ki pa še ni dogotovljen. Kako je ogenj nastal, se ne ve zagotovo. Ker je kmetija na samem in radi močnega vetra ter pomanjkanja vode je v mali uri postal žrtev ognja ves mnogoleten trud marljivega in skrbnega in skrbnega kmeta.

Požar. Včeraj, dne 22. avgusta popoldne je požar upepelil gospodarsko poslopje Roze Brentić v Rogoznici pri Ptuj. Zgorelo je vse, vozovi, krma, poljedelski stroji, le živina se je s težavo rešila. Škoda znaša nad 600 tisoč kron, ki je krita z malenkostno zavarovalnino 12 tisoč kron. Ogenj so baje zanetili otroci. Lastnica je pri reševanju blaga dobila na rokah tako težke opekline, da so morali poklicati zdravnika. Kmečkim ljudstvu, zvišaj nemudoma zavarovalnino!

Gozdove krčijo v Slavoniji. V Djakovnem v Slavoniji so začeli na ta način izvajati agrarno reformo, da so se spravili nad gozdove, ki so last djakovske škofije. Začeli so prav pridno podirati obširne gozdove, zemljo pa bodo razdelili med prebivalce bližnjih vasi, pred vsem pa med — dobrovoljce, ki prav gotovo ne bodo sa mi obdelovali zemlje. Listi pišejo, da je greh in škoda za te krasne in mlade gozdove, ki so v polni rasti. Tako se v naši državi izvaja agrarna reforma. Le tako naprej in izginili bodo sčasoma vsi obširni in lepi gozdovi!

Gozdni požari na Hrvatskem. Vsled velike in dolgo trajne suše so letos veliki gozdni požari na Hrvatskem skoro na dnevnem redu. Ti požari so letos povzročili več milijonsko škodo. Pred dnevi so začeli goreti veliki in obširni občinski gozdovi pri Ogulinu in Otočcu. Na pomoč je prihitelo orožništvo in vojaštvo. Ako ne bodo hudih vetrov, je upati, da se bo posrečilo udušiti te velikanske gozdne požare, ki so že dosedaj povzročili več milijonov kron škodo. Skoro v vseh slučajih so gozdar

požare zakrivali pastirji, ki niso pogasili ognja, kjer so si kuhali jed in pekli krompir. Nenadoma nastali veter je hipoma spremenil v plamen najlepše gozdove. Med železniki je postajanska gozdna požar zanesla obisk, ki je prišel iz okoliš na suho travo. Tukaj je pa požar uničil 80 hektarjev najlepših gozdov. V okraju Modruš na Kapela-planini še sedaj razsajajo silni gozdni požari, ki jih ni mogoče udušiti.

Ogromni gozdni požari. Neznosna suša pospešuje naših južnih krajev gozdne požare, ki se širijo z nevzdržljivo brzino. Na kako gašenje pri tej vročini ni niti misliti. O gozdnih požarih javljajo iz Plevlje, da bodo imeli ti požari za gozdne planine v Sandžaku strašne posledice. Ena od največjih gozdnih planin v Sandžaku, ki se razprostira od Sjenice do Nove Varoši, je v plamenu. Iz Varoši, Fočnice in drugih bosanskih krajev prihajajo istotako poročila o požarih v šumah. Šume gorijo tudi krog Negotina, Valjeva, Užice, Kraljeva in Bitolja.

Pokročena razbojniška banda. Iz Ohrida v najjužnejši Srbiji javljajo, da je poskusila banda 7 razbojnikov v noči od 11. do 12. avg. prebresti reko Drimo s 50 ovčami in kozami, katere so pokradli in naropali v vasi Dolgiša. Ravno, ko so stopili razbojniki s plenom iz vode, so zadeli na močno žandarstvo patroljo, ki je ustrelila pet roparjev in le dvema se je posrečilo pobeg.

Razbojništvo v Vojvodini. Nedavno so napadli razbojniki na javni cesti Stari Kisač kmete iz Starega Futoga in jim oropali denar. Ves žandarški pogon za temi zlikovci je bil doslej zaman.

Dar dijaški kuhinji v Mariboru. Na gostiji pri Blažu Lešniku na Brezoli v Slivnici pri Mariboru se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru K 542. Prisrčna hvala!

Gospodarstvo. Vlačanica in grobanica.

1. Vlačanica.

Ako so bile v starejšem nasadu cepljenke prerediti sajene, da se še more saditi trs v vrsti ali med vrsto, se položi rozga na lanskem rezniku materinega trsa eden peden globoko v zemljo, katere se obreže na reznikih z 2 do 3 očmi (ogrska vlačanica). Oni del vlačanice, kateri od materinega trsa do zemlje ven moli, se oslepi, (oči) da ne bi iz teh nastale mladice motile rast onih reznika vlačanice.

V drugem, oziroma v tretjem letu se obreže vlačanica, ako nima dovolj močne rozge — na 2 do 3 reznike. Opaža se, da peša materin trs v rasti (mogoče že v prvem ali v drugem letu), se mora ločiti vlačanica od njega pri prihodnji rezatvi in ven moleči del vlačanice do prvih korenin odrezati, ter se pusti začasnemu kot samostalen trs, ker bi bil njegov trajen obstoj na lastnih koreninah zaradi trsnih uši nemogoč. Ko se je zopet opomogli materni trsi v prihodnjih letih, se polože vlačanice, kakor prvokrat.

Letno menjajoč se polože vlačanice od samo krepko rastočih materinih trsov. Na ta način se pomnoži v vinogradu izdatno pridelek.

2. Grobanica.

V prvih letih, dokler še vinograd ne rodi, se izpolnijo prazna mesta s cepljenkami.

V starejših nasadih, ako so nastale luknje vsled zimskega mraza, poškodovanja z orodjem ali iz drugih vzrokov, bi bilo dosajevanje s cepljenkami brezuspešno. Zatorej se poslužujemo za izpolnjevanje teh »lukenj« s pogrobanjem krepko rastočim sosednih trt.

Izvršitev: Od materinega trsa v smeri praznega prostora (v bregu vodoravno na levo ali desno in v nizki legi se vrse trti) se izkoplje rezniki glavnih korenin trs se prereže t. j. na lankah reznikov oziroma na locnih se puste 2 do 4 rozge (1 do 2 rezervo). Na napokano in zrahlano dno jame se prireza trs previdno položi, da se ne zlomi kateri del trte. Ena rozga se vpelja tja, kjer manjka trs, a druga se skozi razpač, kjer je stara trta. Ako je potrebno, se pognoji trta (na glavne korenine), nakar se zagrebe jama. Da je mogoče groba uči v razvidnosti imeti, se zanamuje s št. 1 kolec stare trte in s št. 2 kolec izpolnjenega mesta.

Ta razvidnost se zabeleži v knjigo, da se more pregledati poznejši razvoj grobanic.

Grobanje se izvršuje po trgatvi do zime in na spomlad ko se je obsušila zemlja — do vegetacije.

Pri jesenskem grobanju se cele rozge privežejo k kolu ter osipljejo, osobito v nižjih legah vinograda, da ne pozebejo oči in v spomladni odgrnejo, t. j. obrežejo na reznik z 2 do 3 očmi.

V drugem oziroma v tretjem letu se obrežejo novo nastali trsi, ako imajo dovolj močne rozge na 2 do 3 reznike; sorte, katere se razvijajo na locen, pa v prvem in drugem letu na en reznik in od tretjega leta naprej na locen (8 do 10 oči) in reznik, ako so trsi krepko rastoči.

Ob priliki rezatve v prvih letih se odrežejo povrhnje ali resne koreninice, v prvih letih se cepljenke postavijo na locen, katere se razvijajo pod površjem zemlje s povoljnimi pogoji (vlažnost, zrak in hrana), osobito pa na evropski rozgi.

Posledica neodrezovanja teh rosnih korenin bi bila, da s časom trohni spodnji del trse. Taki trsi s plitvimi koreninami trpe p. četu od vročine in suše, pa zimi od mraza in vrhutega trsa trtna uš. Resne koreninice se pa ne smejo odrezati po letu. One pomagajo pri razvoju in zorenju grozdja (privažajo vlažnost (roso) in hrano trsu).

Ako se je pravilno grobalo, obdelovalo in pravočasno gnojilo, je dana možnost, da bo trajnost grobanic tako dolga, kakor nepogrobanih trt dotičnega nasada.

Iz svoje lastne skušnje poročam, da sem od leta 1898 naprej in še v večji meri od zimskega mraza leta

1917 nastale luknje z grobanjem izpolnil, katere grobnice še do danes prav dobro uspevajo in rodijo, kar nepogrobane trte.

s J. Blažević.

PRIPRAVA SODOV.

Vsled zgodnje letine in suše so marsikje že napravili precej sadjevca. Čez dober mesec bomo imeli že marke vinske trgatev. Potujoč po svetu, sem pokušal mnogokje pijačo, ki je bila vse prej kot dobra in to naravno vsled splošne nesnažnosti sodov. Največji nedripriprav v tem oziru so premnogi gostilničarji, pa tudi vinogradniki in sadjereji. Dokler soda ne potrebuje, to zanj zadnja skrb in čisto gušije sodi kje v kakšni kotu, pogosto delijo prostor s svinjami na izpušnišči. Če le tvoje sode vidim, ti slovenski vinogradnik, pa ti bom takoj povedal, kakšno pijačo boš imel. Slovenci smo v tem oziru še mnogo na boljšem kakor Italijanci in Hrvati. Tam dol ravnaajo z vinom tako, da bi marsikateremu pivcu, ki poskuša v kletarstvu postavljena in zmešana dalmatinska vina, odpovedal željo po službi, ako bi videl ravnanje z moštom. Tam doli prodaja ne mlastijo s stroji kot pri nas, temveč še tepajo; tudi druge naprave so po navadi tako primitivne, da nesnažne, da bi se jim vino, ako bi ne bilo tako počno že davno spremenilo v najboljši očet. To je največ krivo, da tam vino nima cene, ker se ga vsled tega vsak pošten vinski trgovec boji.

Tudi pri nas se najdemo, posebno kar se sodov tiče, ponekod slične razmere. Da moramo sode, ki jih shranjujemo v kleti, po uporabi dobro izmiti in jih gotovo vsak mesec žveplati, je znana stvar. Drugače moramo dobro umite sode shraniti na suhem, zračnem prostoru. Dostikrat se nam pa zgodi, da dobimo brez lastne krivde v roke že plesniv sod. Kaj tukaj? Ako je plesnoba samo še površna, se sod odpre, da dobi sveži zrak, nato se močno žvepla, da poginejo plesnobe glivice in se, če le mogoče s krtičo in toplo vodo dobro izpeče in z vrelo vodo izpari. Je plesnoba prodrla že globlje, potem moramo doge ostrgati ali oskobljati. Nato se izmije sod in se izpari z vrelo vodo, kateri smo dodali 2 odstotka sode. To vodo moramo pa še toplo izliti, ker bi nam drugače soda vlezla v špranje in bi vplivala potem na vino. Pred uporabo se izmije še zopet večkrat s toplo in končno mrzlo vodo ter se še dobro zažvepla. Preveč splesnole sode je najboljša, da izključimo od uporabe. Ako dobimo žganjeve sode, ti so znotraj z mastno maso namazani, jih moramo poprej izmiti z vodo, kateri smo dodali 1 odstot. žveplene kisline, da odstranimo tako mast, ki bi se v vinu topila, dočim se v žganju ni. Mivanje z verigo ni priporočljivo, ker gotovo ostane kolikor toliko železnih snovi v sodu, ki vplivajo potem ogubno na vino. Boljši so majhni kremeniti ali kamenčki. Izmiti pa moramo sod vselej, kakor hitro smo ga lahko rabiti oziroma smo iztočili. Ko se po 24 urah voda popolnoma izcedi, se sod takoj zažvepla, to se, kakor povedano ponavlja vsak mesec in se vselej v kleti na tleno ali posebno tablico zabeleži datum žveplanja. Ako sodov ne shranjujemo v kleti, jih odmašimo in damo sušiti na zračnem suhem kraju, kjer potem ostanejo. Vinogradniki, v pravilnem ravnanju s sodi in umnem kletarstvu je naša bodočnost!

Prilava novih sodov. To delo se imenuje med nami ovijanje in je potrebno zato, da dobimo iz dog treslovino ekstraktne snovi lesa. Če doge same se sušijo vedno na prostem, kjer jih dež že po večini izluži. Za ovijanje imamo tri metode in sicer: 1. Skoz mrzlo vodo samo. Sode polnimo tozi 8—14 dni večkrat z mrzlo vodo ki jo zopet izlijemo in obnovimo. Za male posode je ta metoda pripravna, če tudi dolgo traja, pa bo letos mnogokje vsled pomanjkanja sode neizvedljiva. 2. Skoz zaparivanje. Ta metoda je pri nas najbolj vpeljana. Vzamemo sodu primerno množino vrele vode, vlijemo v sod in zabijemo. Valjamo ga na to sem ter tje, pa postavljamo na dna in vodo še toplo izlijemo. To ponavljamo tako dolgo, da ni voda prav nič več barvana, temveč lepe in čista. Končno se sod še napolni z mrzlo vodo, ki se po par dne iztoči. Ako je še barvana, moramo to delo ponoviti. 3. Izparivanje z vročimi vodnimi hlapi izvršujejo tečja kletarstva in so za to potrebni posebni aparati. V mnogih slučajih se sodi izžgejo s spiritom. To ravnanje je nevarno in sploh neprimerno. Tudi vkuhanje z vinskimi listi, orehovim listjem in tako dalje je skrajno neumno in lahko dobi sod še duh. Dobro pa je, pokušati ga s svežimi tropskimi tropinami. V nove sode dajmo samo nova, slabjša vina, stara vina, ki več ne vrejo, dobijo kolikor toliko okus. Kot nove sode, moramo pripravljati tudi z novimi dogami pripravljene sode, pa če tudi je dodana samo ena doge.

Ljutomerske gorice. Trta je bogato obložena in grozdje je že mehča. Zadnji dež je blagodejno uplival na zrnje in se zopet se pričakuje dobra kapljica, ako september ne bo dal vremenskih neprilic. Z marljivim in vstrajnim delom so kmetovalci obvarovali trto pred peronosporo in pepelom. Tudi kiselsjak se letos ne opaža v toliki meri kot druga leta. Vinska kupčija miruje in splošno se sodi, da je dve tretjini lanskega pridelka prodanega. Cene galici, žveplu in delavcem so od lanskega leta poskočile povprečno za 60—100 odstotkov; zato mora biti tudi cena moštu dokaj višja od lanske.

SADNO DREVJE IN SUSA.

Dve leti brezprimerne suše bo skoro za nami. Tudi poprej že par let nismo imeli obilo vlage. Tudi sadno drevje je suša močno udarila. Ako opazujemo vpliv suše na posamezne vrste sadnega drevja, pridemo do prebrčanja, da nikakor ni škodovala suša vsem sadnim vrstam enako. Najmanj je škodovala suša izmed jabolnih vrst: Velikemu renskem ubobovcu, Damazonovi reneti, raznim moštnim vrstam in Baumanovi reneti. Dosti bolj je škodovala suša: Kanadki, Mašanceljnu in Landsberški reneti itd. Kako si to razlagamo? Že od nekdaj je znano, da se razvija korenicevje nekako tako kot krona. Četudi imata n. pr. Veliki renski bobovec in Kanadka kot podlago oba enak jabolčni divjak, ven-

dar se vsaka od teh dveh vrst drugače razvija. Bobovec raste ravno kot sveča; Kanadka pa napravlja čisto ploščaste krone. Ker se je opazovalo, da suša veliko bolj škoduje Kanadki kot Bobovcu, sledi iz tega, da ima tvorba krone gotovo tudi vpliv na korenine. Vsa ta opazovanja so se vršila na prodnati zemlji, ki je povsod enaka in je pomota izključena. Tudi sadje od Bobovca se veliko lepše razvija in je še precej normalno, dočim je ono od Kanadke precej manjše.

Za nas, posebno za kraje s propustno in prodnato zemljo je to dejstvo velike važnosti. Moča nam na takih tleh ne more škodovati, odvisni smo le od suše, zato je gotovo, da bomo sadili le vrste, ki so proti suši bolj odporne. Pa še nekaj! Ako primerjamo posamezne nasade med seboj, tako najdemo, da je suša veliko manj škodovala umno urejenim nasadom. Posebno mlajši nasadi iz prvovrstnih drevesnic prav malo občutijo sušo. Gotovo so spomladi, stoječi v polni rasti, še ko je bilo dovolj vlage, pogladi nove koreninice globlje v zemljo. Najbolj so pa trpeli te dve leti nasadi, ki so izvirali iz raznih izmečkov iz drevesnic, slabih gozdnih divjakov in starejša presajena drevesca. Teh je šlo že mnogo v nič.

Mnogo drevja je že popolnoma, mnogo pa deloma zgubilo svoje listje. Nikakor pa ne smemo tako drevje smatrati za izgubljeno. Če ima drevesno skorjo še zdravo in gladko, si bo že opomoglo naslednja leta. Zgubljeno je samo drevje, ki ima že tudi suhe veje. Nikakor pa ne smemo vsled sušnih let drevja saditi globlje kot dosedaj. To bi bila velika napaka. Radi tega bi se suši popolnoma nič ne izognili, ker tekoma leta zgornja plast dobi večkrat kolikor toliko še kake vlage, dočim spodnje plasti ohranjujejo samo še zimsko vlogo. Drevo sadimo brez ozira na letino po pravilu: Vsako drevo se mora saditi tako globoko, da bo stalo potem, ko se zemlja vse de tako, kot je raslo poprej v drevesnici. Vsako višje ali nižje sajenje ima kvarne posledice. Predvsem pa opazujmo vpliv suše na posamezne vrste in plemena, da se ji z odbiro primernih vrst in prvovrstnega drevja vsaj nekoliko izognemo!

Slive.

Slive kažejo letos precej dobro. Tudi v Srbiji, Bosni in Slavoniji, kjer tvorijo glavni pridelek mnogih kmetij in posestev, pričakujejo srednje dobro letino. — Akoravno je suša zadnjih tednov povzročila, da je odpadlo 10—15 odstotkov sadu, je vendar še prišel ob pravem času dež, ki je ohladil zrak, ter ustavil nadaljnje odpadanje. Trgovci sodijo, da bodo začetne cene znašale 4—5 K za kg, vendar pa se računa, da bodo cene še precej poskočile, ker se inozemstvo zelo zanima za naše slive, posebno one države z zdravim valuto. Na Francoskem slive na primer niso obrodile in tako bo Jugoslavija postala letos tržišče evropske kupčije s slivami. V Bosni in Srbiji se slive večinoma suše in tvorijo velevažni izvozni predmet naše države. Škoda le, da še nimamo moderno urejenih naprav za beljenje in sušenje sliv, kakor na primer v Nemčiji in na Danskem. Tako pa gredo naše suhe slive, rekel bi kot sirovi produkt v inozemstvo, kjer se predelajo in tvorijo sposobne za svetovno trgovino. Dobiček pa ostane v tujih rokah. Z ustanavljanjem in podpiranjem zidave modernih sušilnic od strani države, bi se tudi ugodno vplivalo na dvig naše valute.

V naših slovenskih krajih, kakor tudi v Slavoniji se porabijo slive večinoma za kuhanje žganja. Samo deloma se sušijo za domačo uporabo, izdelovanje pekmeza pa je pri nas neznano, akoravno je vojna našim vojakom dovolj jasno pokazala, kakli blagoslov leži v marmeladi za lačni želodec. In kako hlastno bi segali naši otroci v zimi po suhem kruhu, namazanem z pekmezem. Izdelovanje pekmeza iz sliv, bi se moralo tudi pri nas udomačiti ter postati tečen priboljšek hrane naroda. Posnemajmo Čeha in Nemce, ki se imajo marmeladi mnogo zahvaliti, da je njihova armada kazala tako odporno silo v svetovni vojski.

Bogati slivni nasadi Jugoslavije ne smejo služiti samo — alkoholu. Kako bogata je naša država na tem pridelku, kažejo dosedajni približni proračuni. V Srbiji se pričakuje 4 tisoč v Bvsn 2 tisoč vagonov suhih sliv za izvoz, ne glede na žganje, ki se bo tudi kuhalo. To so milijardske vrednosti, ki bi se dale še pomnožiti z umno uporabo surovega sadja.

Dosedaj je bila pri nas v Sloveniji navada, da smo prodajali slive na polovnjake. Prišel pa sem do prepričanja, da se pri tej kupčiji kupec ali mešetar nikdar ne ukani, ampak vedno le prodajalec. Polovnjak, kojega vsebina se navadno ne da natanko določiti, mora biti do vrha poln in mnogi kupec še zahteva, »po vrhu« po eno ali dve merici. Zakaj pa ne bi prodajali sliv na težo, na kilograme, kakor se to godi za manjše množine v mestih. Na ta način bi zavladala popolna pravičnost pri prodaji in nikdo ne bo ogoljufan. Slive ne rodijo vsako leto in pri današnjih visokih cenah igra 10—15 kg več ali manj že precejšnjo vlogo za žep naših gospodarjev. Čuvajmo se tudi onih kupcev in mešetarjev, ki že sedaj hodijo za slivami in ponujajo slepe cene za polovnjak. Slišal sem, da ponujajo 300—400 kron, kar je gotovo premalo. Cene za slive še niso niti določene niti ustaljene in sigurno je, da bodo še precej poskočile. — Bodimo torej oprezn pri prodaji sliv.

Izvozna carina na slive znaše od 1. avgusta t. l. 40 kron za sveže, za suhe slive pa 24 kron.

RAHLJANJE SKORJASTE ZEMLJE IN SUSA.

Gospod Fr. Rudl, priznani in priključno najbolj izvežbani strokovnjak v gospodarstvu, je v našem listu označil skorjasto stanje zemlje kot najslabše stanje. V

letošnji grozni suši je premnogo kmetovalcev marsikako obdelovanje zemlje opustilo vsled razloga, da bo potem suša še bolj škodovala. Marsikje stoji kaka popolnoma zaskorjana zemlja še danes in se plevel uničuje samo s pipanjem in to samo vsled napačne misli, da bo potem suša še bolj škodovala, če se zemlja zrahlja. Dokazati, da je tako ravnanje napačno, nam bo v naslednjem članku. Vzemimo za primer rastlino cvetlico-lončnico. Naša slovenska dekleta kaj rada okraša okna domača hiše z lončnimi cveticami, nekatere neznatne hiše to povzdiguje v prave krasote. Delajte tako le naprej, vrta slovenska dekleta! Marijo častiti in cvetlice negovati, to je, kar naša dekleta povzdiguje in čemu se čudijo tudi tujci. Taka rastlina lončnica ima podstavek. Ako se naliže v ta podstavek vode, tudi komaj prst na debelo, postane vsa zemlja v loncu vlažna. Lonec ima luknjo in skozi to luknjo vpije zemlja vlogo iz lonca in jo vodi celo na površje. To lastnost zemlje povzroča lasovitost. V zemlji se tvorijo tanke, lasem podobne cevke in po teh cevkah se voda dviga. To dviganje vlage zasledujemo do površja zemlje, kjer potem vlaga izhlapeva. Kaj pa napravijo dekleta, če hočejo, da vlaga bolj ostane v cvetličnem loncu? One zrahljajo zemljo na površju. S tem, da se površje zemlje zrahlja, se prekine lasovitost zemlje na površju. Posebno na skorjasti zemlji vodijo lasovite cevke vlogo zelo na površje zemlje tam naglo izhlapeva, cevke pošiljajo vedno novo in novo in skozi to se zemlja strahovito izsuši. Skorjasta zemlja se torej četi prej izsuši, kakor pa na površju zrahljana. Iz tega sledi, da bomo zemljo, kolikor mogoče takoj, ko se napravi skorja, zrahljali, da prekinemo lasovitost in izhlapevanje. Kakor pa že gospod Rudl omenja, je vsako globoko rahljanje zemlje tekom poletja škodljivo, ker moti v delu zemeljske bakterije, ki zemljo presnavljajo in izvršujejo še mnoga druga, nam danes še precej neumljiva dela. Zato rahljajmo zemljo kolikor mogoče le na površju. Amerikanci opravljajo to delo s planeti. Takoj, ko se napravi skorja, se ta s planetom zrahlja, tudi desetkrat ali še večkrat na leto. S tem se uniči tudi ves plevel, komaj da se je dobro izcimil. Ko pomoči dež zemljo, plevel vzklije, a že pride planet in mu uniči življenje. V intenzivnih obratih v Ameriki ne najdemo skoro nobene ga plevela, med rastlinami se pa uniči z ročnim delom. Zadnja desetletja se je že vpeljavalo in se še vedno bolj vpeljuje tudi že povsod v Evropi. Skorje na naših njivah torej nikakor ne smemo trpeti, večkratno rahljanje ob suši vpliva, kakor smo dokazali, zelo povoljno in je strah še pred večjim izsuševanjem nepotreben.

Pozor čebelarji. Izkaznice za obiskovalce razstave po južni železnici so se razposlale. Državna železnica pa dotične prošnje še ni rešila. Vsekako pa pričakujemo ugodne rešitve in bomo skrbeli, da jih priglasenci prejmejo pravočasno. Izkaznice veljajo samo za vozno olajšavo, ne pa kot vstopnice na razstavo. Vstopnice se bodo dobile pri blagajni. Vstop h kongresu je vsakomur prost. Delegati podružnic dobe izkaznice za polovično vožnjo pri svojih podružnicah, pooblastila naj jim izstavijo podružnice. Rok za prijavo za razstavo je sicer potekel, kljub temu pa lahko še vsakdo razstavi brez prijave. Vsi predmeti naj bodo najkasneje do 1. sept. v Ljubljani (glej okrožnico). Vsem podružnicam smo danes razposlali plakate za razstavo. Prosim, da se takoj kolkovani s kolkom po 5 para nabijejo. Dne 8. septembra bo na razstavišču sejum za med in vosek. Čebelarji, ki imajo med na prodaj, naj prinesejo seboj vzorce. Interesente, ki želijo kupiti med in vosek, vabimo, da se v velikem številu tega sejma udeleže.

Premovanje plemenskih konjev se vrši dne 28. avgusta v Ormožu in dne 29. avgusta v Ptuj za dotične okraje. Na obeh se bo razdelilo blizu 40.000 kron državnih okrajnih in zasebnih daril. Natančneje v razglasih pri občinah.

Na živinski sejmi v Mariboru dne 22. avgusta je bilo prigranah 12 konj, 9 bikov, 170 volov, 365 krav, 16 telet in osel. Cene so bile sledeče: Debeli vol 1 kg žive teže 34 do 37 kron, poldebili 26 do 32, plemenski vol 23 do 25, bik 13 do 15, do 30, debele klavne krave 22 do 25, plemenske krave 16 do 20, krave za klobasarje 13 do 15, molzne krave 20 do 23, breje krave 20 do 23, mlada živina 25 do 30, teleta 36 kron.

Na svinjski sejmi v Mariboru dne 18. t. m. se je pripeljalo 252 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 550—860 K, 7—9 tednov 820—1000 K, 3—4 mesece 1200—1500 K, 4—6 mesece 1600—1900 K, 8—10 mesecev 2500—3000 K, poldugo leto stari 3500—4000 K. 1 kg žive teže 68 K.

Meane cene v Mariboru. 1 kg prvovrstnega mesa 68 K, drugovrstnega 56, meso bikov, krav, telic 52, telečje meso 60—64, svinjsko meso sveže 90 kron.

Cene v Nemški Avstriji. Mleko 16—1800 kron za liter, sir 5000—6000 za kg, jajca 500—600, olje 10—12.000 za l, maslo (Buter) 33—35.000, grah 25—2700 za kg, murki 1000—1200, luk 16—1800, suhe gobe 19—20.000, zelje 6—800, jabolka 14—1600, slive 1000—1200, leča 2500—3000, riž 4—4600, kava 20—24 tisoč kron za kg.

Kako pregnati mravlje iz stanovanj. Tudi mravlje so velika nadloga, ako se pojavijo v stanovanjih in v drugih shrambah v veliki množini. Najboljše in najeno stavnejše sredstvo zoper to nadlogo je kuhinjska sol, katera se raztopi v mlačni vodi. V to raztopino namoči gunjo in pomaži vse dohode mravelj v stanovanje ali v shrambo. Mravljam mrzi ta raztopina in izginejo takoj.

Način menjalnega gospodarstva. Menjalno gospodarstvo obstoji v glavnem v tem, da se travništvo menja s poljedelstvom. Priredi se lahko na najrazličnejše načine, tako, da se go potrebi ali letini dalj ali manj časa pusti travnik. Navedem tukaj nekaj primerov: 1. leto krumpir, 2. leto riž in ajda ali korenje, 3. oves ali kornuza, 4. pšenica ali pesa, 5. riž ali oves in se pomladi poseje travniška mešanica. 6.—10. ali 11. leto travništvo. Drug primer: 1. leto oves, 2.

okopavina: koruza ali krompir. 3. pšenica ali rž s posejano travniško mešanico. 4.—9. leto travništvo. Dela pa se lahko to na najrazličnejše načine. Urediti se mora pa vedno tako, da imamo vsako leto vsaj približno tako veliko krme, kot je potrebno. Ravnanje se lahko takole: Imam 5 približno velikih kosov ali jih vsaj izjednačim kolikor mogoče. Na enem kosu vsejem žito s travniško mešanico, na drugih štirih pa kolobarim in sem po svojem preudarku poljedelske rastline. Črez 3 do pet let pa posejem drugi kos s travniško mešanico in obsejem dosedanj travniški kos. Imam mogoče samo dva taka travniška kosa ali tri. Potem pa uredim tako, da imam na enem travništvu, na drugem pa kolobarim. To ti mora vsak urediti po svoji povdarnosti. Kaj fiksnega si tukaj ne moremo predložiti, ker so razmere povsod druge.

Kakšne koristi imamo od menjalnega gospodarstva? Kdor je že opazoval tako gospodarstvo, je gotovo opazil, da pridela tam skoro polovico več krme kot po drugod. To je dejstvo, ki mu ne moremo uporekati. Pride do tega, da se travnik poprej kot njiva dobro gnoji, preorava in obdeluje. Zemlja se vsled tega bolj razkaja, ker je rahla, vpije v sebe več vlage in ji tudi suša ne škoduje preveč. Moča tudi ni tako škodljiva, ker rahla zemlja predodvisno mokroto lažje odvaja. Tudi za poljedelske rastline je to dobro, ker travniška ruša preguje in skoz to njivo zagnoji. Posebno na prednati zemlji, pa tudi na vsaki drugi primerni je tako gospodarstvo neizmerne važnosti, ker nam nudi prednosti v vsakem oziru. Zato, dragi kmetovalci, preudarite dobro, ali ne bi kazalo tudi pri Vas upeljati ta način gospodarstva. Zelo praktično je pri tem gospodarstvu, da se krajce večinoma opušča. Staroznana stvar je, da so krajci na marsikaterih njivah popolnoma odveč. Eno četrtino pridelka dobimo več, ako krajce opustimo in orjemo samo v en kraj. Oranje na krajce je potrebno le tedaj, če je svet močaven, na prodnati ali tudi količkaj bolj propusti zemlji so pa krajci, posebno ozki, največja nesmisel in zamaševanje zemlje. Pa tudi njive s krajci lahko za to uporabimo.

Kakšne trave so zato sposobne? Pri kmetijski družbi, kakor tudi pri semenskih trgovcih dobimo že nalašč sestavljene travniške mešanice za različne vrste zemlje in dobo obstanka travnika. Lahko si pa tudi sami pripravimo tako mešanico s tem, da naročimo posamezne vrste trav in jih med sabo pomešamo. Vzamejo se pa tu skoro za vsako zemljo druge mešanice. Vodilo bi predaleč, ako bi hoteli to posamezno naštevati, zato je najbolje, ako vzamemo že mešano travno seme, ali pa se s vprašanjem obrnemo na kak kmetijski zastopnik, ki nam bo rade volje vse pojasnil. Za samo parletne travnike vzamemo večjo množico detelje (10—40 odstotno), najboljša je navadna detelja. Lucerna je manj sposobna. Od trav se bi vzelo v pretežni večini laško ljuško in pasjo travo, za nizko rast pa zlasti oves in drugo. Kakor rečeno, bi podrobna navodila vzela preveč prostora. Ako bi se oglašilo dovolj naročnikov, bi gotovo kmetijska družba nabavila mešanice za različne zemlje takih mimoidočih travnikov, ako jih že nima v zalogi. Ako bi se drugo leto spomladi travniki, ki so letos uničeni po suši in po ogrehi preorali, primerne njive pa bi se pomladi posejalo s travniško mešanico, imeli bi že prvo leto malo košujo v jeseni, ki bi mogoče dosegla ono upoštenega travnika. V splošnem pa preudarimo, ako ne bi kje kazalo ustanoviti tako gospodarstvo, ki bo brezdvomno zelo uspeh in nam prineslo obilni dobiček.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu je bilo v pretekli dobi povpraševanje po hmelju zopet nekoliko živahnije, čeprav so cene nekoliko padle. Za hmelj srednjedobre in dobre kakovosti se ponujali po 800—1000 češkoslovaških kron za 50 kg. Na Češkoslovaškem pričakujejo letos srednjedobro hmeljsko letino. V Savinjski dolini je hmelj izborne kakovosti. Izdaten dež bi hmeljskim nasadom nezmerno veliko koristil.

Hmeljarjem! Ker so se minula leta vršile pri hmeljskih kupcih marsikateri neprilike, katere so povzročile prepir in tožbe, opozarja Hmeljarsko društvo vse hmeljarje na skrajno poštenost pri prodaji hmelja: ne mešajte novi hmelj s stari, ne snuhea in polsubega z vlažnim in mokrim hmeljem, ne mešajte prodani hmelj s peskom, zemljo ali s čim drugim; vzorci naj bodo pravični, ne laskavi in izbrani; ne prelomite dane besede, izvršite vse, kar ste obljubili itd. Nasprotno pa zahtevajte tudi vi od kupca, da je skrajno pošten in pravičen (kulanten), da izpolni dano obljubo in se strogo drži najboljših pismene kupčijske pogodbe; posebno je treba doleteti čas basanja, tehtanja in plačevanja hmelja. Prodajte hmelj torej le zanesljivim in poštenim, vam znanim ljudem; ako vam je kupec tuj, trjajte od njega izkaznico, katere vam pove, kdo je kupec in za koga kupuje; tujim ljudem bodite nezaupni in ne prodajajte jim hmelja, ako se ne morejo legitimirati. Tvilko vsem hmeljarjem v upoštevanje povodov začetka nove hmeljske sezone.

Lesni trg v Sloveniji. Živahno povpraševanje tesa-nega gradbenega lesa je začelo prazniti velike zaloge. Na obmejni postaji Rakek, kakor tudi na postajah med Ljubljano in Rakekom se stalno naklada tak gradbeni les. Južna železnica se je glede preskrbe železniških voz pokazala kos svoji nalogi. Pa tudi italijanska državna železniška uprava ji gre v tem oziru zelo na roko. Na omenjenih postajah je namreč opaziti zelo veliko italijanskih državnih železniških vagonov. Izvoz lesa na Reko čez Št. Peter je končno začel. Trgovina z lesom v Sloveniji je s tem postala zelo živahna. Kljub temu pa se cene niso dvignile, ker še vedno presegajo ponudbe nad povpraševanja. Zaloge novjših lesnih trgovcev, ki še vedno potrebujejo valuto, pridejo prve na trg, čestokrat prisiljene v to. Starejše, dobrostoječe trvdke se na ta način potiskujejo v ozadje. Te dobavljajo les le po sklepnih kupcih prejšnjih let. Letos posekan les se kopiči v zaloge večinoma ob postajah, da so zaloge takoj pri rokah, ko se začne konjunktura. Sedanje trgovske cene, kakor se iz Italije ponujajo, so sledeče: Za tesan les, mešane vrste, franko postaja Postojna, se v Italiji plača za kub. m 80—84 lir, plačljivo v treh mescih; na enak način se ponuja za jelove deske I. in II. vrste za kub. m 110—120 lir iz postaje Postojna. Italijanski lesni trg kupuje danes samo še proti na kredit daljšega roka v lirah in ne v dinarjih, na kar izvozna trgovina kot na borzno spekulacijo posebno opozarja k previdnosti. Dobre izvozne trvdke se nikdar ne pečajo s takimi riskantnimi dovolitvami kreditov, ker delajo svoje račune v dinarjih in jih morajo tudi v dinarjih plačevati, da se zavarujejo pred zgubami. Lesna trgo-

vina Slovenije je navezana na italijanski trg in narobe, to pa zaradi zemljepisne lege. Pred svetovno vojno je Italija plačevala za 1 kub. m tesanega lesa franko Postojna povprečno 40 lir in za 1 kub. m. gori omenjenih desk 55 lir; torej približno polovico sedanjih izvoznih cen.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 340 naših kron. Francoski frank stane 26.80—27.40 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.40—0.42, za 100 češkoslovaških K 1040—1096, za 100 nemških mark 30—32 in za 100 laških lir 1565 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.45 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 10 točk.

Kdo izmed vrnivših se ruskih vojnih vjetnikov bi vedel povedati o Janezu Erzenju, glavnika pri Pungertu pri Škofjiloki. Imenovan je služil pri 27. pp., 1. bat., 3. komp. v Galiciji in je bil meseca marca 1915 odpeljan v rusko ujetništvo. Leta 1916 je bival v Ashabad (Kaspiško jezero) in leta 1917 se je oglasil iz Perma. Pojasnila proti pokritju stroškov prosi Jakob Štrekelj, škofijski tajnik v Ljubljani.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Organizacija vojnih invalidov, poverjenstvo Maribor, se zahvaljuje vsem sodelovalcem in posebno pa g. stražmojstru, g. nadučitelju Majcenu in gg. finančne straže za njihovo veliko požrtvovalnost v korist ubogim vojnim žrtvam, kakor tudi vsem obiskovalcem veselice vojnih invalidov. Od čistega dobička so bile razdeljene sledeče podpore: Lorbek Marija 400 K, Kunej Franjo 200 K, Čander Josip 200 K, Šetarič Ivan 200 K, Kaube Anton 150 K, Namestnik Franjo 150 K, Hure Anton 150 K in Sivec Franjo 150 K.

Sv. Avguštin v Halozah. Avguštinjskim romarjem na znanje: Letos se obhaja god sv. Avgušтина prvo nedeljo v septembru, dne 3. 9. 1922.

Velika Nedelja. V nedeljo, dne 13. avgusta je obhajalo gasilno društvo na Hardeku 25letnico svojega obstanka. Na glavnem trgu v Ormožu je bila v ta namen služba božja. Med službo božjo se je zgodilo nekaj, kar je vredno omeniti. Takoj v začetku maše se je od nekod priklatil železničar Brodnik iz Trgovišča in šel tik mimo altarja pred špalirjem gasilcev, ne da bi si snel svojo pokveko raz glave. Ljudje so se kar zgrajali nad tako neotesanostjo. Med pričujočimi so bili tudi ljudje, ki sicer niso glede pobožnosti bogzna kako na glasu, a so stali razkriti vsaj iz dostojnosti. Imenovanemu se pač pozna, da se je olike in dostojnosti učil v »trgostem toku.« — Opazovalec.

Mala nedelja. V nedeljo, dne 3. septembra se vrši prva zabavna prireditev Tamburaškega pevskega društva »Slavija« v novem društvenem domu. Na sporedu je petje, tamburanje, dve zelo zanimivi gledališki igri, bogat srečolov,

Sirite naše liste!

Mrtvaški strožnik

Na hlape so takoj sprejme v službo v javni bolnici v Mariboru. Mesna plača 800 K, hrana in stanovanje in postorinski nastojek, ki tudi nese par sto kron mesečno. Ponudbe na upravitelstvo bolnice. 1—2 685

Pianino dobro obranjen se kupi po primerni ceni. Ponudbe s navedbo na upravitelstvo lista. 682

Za zgradbo hiš

se prodaja: votla cementna opeka, cementna strošna opeka, masna in keramična stena, gipsove dle in grovratni portlandski cementi maske »Split« v vsaki množini pri Hitroizidu. Maribor, Vetrinjska ulica 80, Telefon 212. 2—5 688

Služkinja z dolet (tudi z doletom) se sprejme pri boljši rodbini v večjem industrijskem kraju Južne Italije. Mesna plača K 600.—, dobra hrana in nekaj obleke. Ponudbe pod »600« na upravitelstvo Slov. Gospodarja. 688

Mlinarskega pomočnika sprejemam, plača po dogovoru, oglašiti se je do 1. septembra t. l. Ferdinand Ledenik, pošta Fram. 692

Posestvo obstoječe in hiše, kleva, njiva, travnika, sadonosnika, go. da, mala vinograda, vsa skupaj pot orolov rodovitna zemlja se s inventarjem vred prodaja. Vprašati je pri lastniku Ormožica št. 12, Sv. Jurij ob juž. dol. 1—2 689

Svarilo.

Svarim vsakogar dati ali posoditi Antona Vlnarja v Rolpoku 142 doma, ker se nahaja po kr. ralo. Dobaj Matija 687

Če bi imel kedo v bližini hlačbora ali Celja vilo s posostrom ali na prodaj ali za v anj in na nekaj let, naj javi v sv. poizredvanja župnika Janezu Gujarda na Veliki Dolini p. Jese-nice na Dolenjskem. 691

z okoli 200 dobitki. Začetek ob 3. uri popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Pridite v obilnem številu!

Sladka gora. Zakon sta sklenila dne 21. avgusta gospod Simon Fišer, učitelj na Medvedovem selu z gospodično Marjo, roj. Plhak (hčerko tukajšnjega nadučitelja), učiteljico na Slivnici. Poročal ju je kn.-šk. duhovni svetnik č. gosp. Andrej Fišer, ženinov stric. Mlademu paru blagoslov božji.

Smartno ob Paki. Socijalno-demokratski list »Napreje« št. 178, oziroma »Ljudski Glas« št. 33 z dne 10. t. m. je priobčil od tukaj dopis, v katerem se dopisnik obregne ob tukajšnjo Kmetijsko nabavno in prodajalno zadruga, pravzaprav ob njeno vodstvo in uslužbence. Sicer ni ravno vredno in častno, na čenče, koje objavlja po dobroznanem dopisniku list, kakor je »Napreje«, odgovarjati, vendar odgovarjam enkrat za vselej: 1. Vzrok, da je zadruga v »klerikalnih« rokah, je ta, da so pač le možje iz »klerikalne« stranke bili tisti, kateri so se žrtvovali, ustanovili in se še sedaj žrtvujejo in delujejo nesebično v zadrugi kot člani načelnstva in nadzorstva. V socijalnodemokratskih vrstah takih mož za enkrat kratkomalo ni! Sicer pa sedanje načelnstvo zadruga ne smatra za politično organizacijo, temveč za strogo gospodarsko! Če je zadruga v dobrih, spretnih rokah, o tem se mi tukaj ne zdi umestno razpravljati. Dejstvo je, da večina prebivalstva sedanjemu vodstvu zaupa, kar dokazuje število članov in letni promet. — 2. Koga se bo nastavilo v zadrugi, gotovo ne bo odločeval kak »sodrug« ali en sam »ud od ustanovitve« in se ne bo njega vprašalo, temveč bo, vsaj za tedaj, odločevalo načelnstvo, oziroma nadzorstvo. To bi dopisnik »Napreje« prav lahko kot »ud« vedel, vendar pa ravno njegov dopis kaže, da se razume na zadrugišstvo toliko kot zajec na boben. Povem mu pa čisto tiho na uho da bo sedanji odbor zadruga nastavljal v zadrugi le take osebe, katere pozna kot poštene, zanesljive, da jim lahko zaupa in katere se končno hočejo žrtvovati in delovati v zadrugištvu. 3. Ker dopisnik končno pravi, da ni sovražnik zadrugišnega gibanja, bi ga opozoril samo še na dejstvo, da časniki baš niso najpripravlnejši za to, da bi se razpravljalo o takih in enakih rečeh, saj bi se tudi v konzumi, kateri so v socijalnodemokratskih rokah, zapisalo lahko marsikaj, temveč je za to pri zadrugi načelnstvo, nadzorstvo in končno občni zbor, da se razpravlja o takih stvareh. Če »ud od ustanovitve« res ni sovražnik zadruga, katere je, mimogrede omenjeno, prihranila našemu kmetu in delavcu tisoče in tisoče težko prisluženega denarja, odkar obstoji, potem se naj oglasi pri zgoraj navedenih funkcionarjih ali pa na občnem zboru. Gotovo se bodo njegove zahteve, nasveta in želje upoštevale in doleteli ga še lahko čast prodajalca ali celo načelnika. To pa seveda le tedaj, če mu bodo udje zaupali!

Inserati imajo vsled razširjenosti planinskega koledarja največji uspeh. Cena strani na ovitku je 120 din., na notranji strani 100 din., pol strani 60 din., četrt strani 30 din. Cenj gg. inserente prosimo, da pošljejo besedilo za svoje inserate vsaj do konca avgusta založništvu v Maribor, Krekova ulica št. 5.

Mnogi se ne zavedajo, da z neplačanjem planinskega koledarja za leto 1921 in 1922 onemogočijo njega nadaljnje izhajanje. Ker vemo, da je temu kriva samo pozabljivost, prosimo, da nam vsi dolžniki (in teh ni malo) takoj vpošljejo dolžne zneske ter se s tem obvarujejo nepotrebnih stroškov, ki bodo nastali vsled izterjanja. — Založništvo.

VESTNA KUCHARICA

z boljšo izobrazbo za vodstvo gospodinjstva se sprejme takoj. Ponudbe na: G. docent dr. Matko. 675

ZAHVALA.

Potrti smo vsled prezgodnje izgube nepozabne nam hčerke

Lizike Damiš

katero smo danes, dne 5. avgusta izročili materi zemlji. Najsrčnejša zahvala domačemu g. župniku za v srce segajoč govor ob odprtem grobu ter č. g. kaplanu, ki so jo srevidele s sv. zakramenti za umirajočo in jo tolažili v zadnjih urah. Zahvaljujemo se domačim pevcem za ganljive žalostinke doma in ob grobu, sorodnikom, sosedom, belo oblečenim dekletom ter sploh vsem, kateri so jo tolažili v mučni bolezni in spremlili na zadnji poti. Nepozabno Liziko priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. Benedikt v Slov. gor., dne 20. avgusta 1922.

Franz in Antonija Damiš, stariši.

Marija Damiš, sestra.

Veletrgovina z železnino

PINTER & LENARD, MARIBOR

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina, štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanje za zgradbe in pohištvo, kuhinjska posoda, lita in pločevinasta, kovaško, ključavničarsko in mizarsko orodje, kose, brusni kamni in vsi drugi v železninsko stroko spadajoči predmeti. Blagajne vseh vrst, verige domače tovarne.

Postrežba točna.

Cene solidne.